
Política comparada I

PID_00258193

Javier Astudillo Ruiz
Ana Sofía Cardenal

Javier Astudillo Ruiz

Professor de Ciència Política a la
Universitat Pompeu Fabra.

Ana Sofía Cardenal

Professora de Ciència Política a la
Universitat Oberta de Catalunya.

L'encàrrec i la creació d'aquest recurs d'aprenentatge UOC han estat coordinats
per la professora: Ana Sofía Cardenal Izquierdo (2018)

Tercera edició: setembre 2018

© Javier Astudillo Ruiz, Ana Sofía Cardenal

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2018

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Oberta UOC Publishing, SL

Dipòsit legal: B-17.670-2018

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Introducció

En aquesta assignatura de *Política comparada* aprendrem, en primer lloc, a utilitzar el mètode comparatiu. Aquest mètode de comprovació d'hipòtesis causals és un dels dos que s'utilitzen en la disciplina de política comparada. En segon lloc, i a tall d'exemple del que és una política comparada que pretén ser explicativa, estudiarem treballs que han comparat diferents sistemes polítics que hi ha o hi ha hagut en el món per tal d'explicar per què uns països són o han estat democràcies i altres dictadures, i també l'expansió global de les primeres en l'últim quart del segle xx.

Per a això el primer que cal és determinar què és el que explicarem exactament, distingir les democràcies de les dictadures. Una vegada aclarides les diferències, veurem l'evolució de les unes i les altres durant els dos últims segles, i ens centrarem sobretot en l'anomenada tercera ona de democratització.

Després veurem algunes de les possibles causes de la diferent evolució de les democràcies al món, i més en concret per què uns països són democràtics des de fa temps, altres han passat per períodes de democràcia i de dictadura, i uns tercers, finalment, continuen tenint avui en dia règims no democràtics. Per a això ens centrarem, d'una banda, en els efectes de diversos factors econòmics i institucionals sobre els règims polítics, i de l'altra, en el paper de les aliances de classe sobre les classes de règim polític.

Finalment, ens preguntarem sobre com s'ha passat d'un tipus de règim a un altre. Ens centrarem en dues formes molt diferents de dur a terme aquest canvi, segons si s'utilitza la força física o no. Així, d'una banda veurem el desenvolupament de revolucions socials reeixides, i de l'altra, transicions pactades en què els qui tenen el poder polític d'una forma no democràtica estan disposats a sotmetre's al veredict de les urnes.

Objectius

1. Aprendre a distingir els dos grans tipus de política comparada que hi ha.
2. Aprendre què és la tercera ona de democratització.
3. Aprendre les característiques socials, econòmiques i institucionals que hauria de tenir un país perquè hi trobem un règim democràtic que, a més, perdura en el temps.
4. Aprendre per què les revolucions socials només han tingut lloc en uns quants països si en bastants la població tenia motius suficients per revoltar-se.
5. Aprendre com és possible que algú que té el poder polític de manera no democràtica estigui disposat a cedir-lo voluntàriament.

Continguts

Mòdul didàctic 1

La política comparada

Javier Astudillo Ruiz i Ana Sofía Cardenal

1. La política comparada
2. Mètodes de comprovació d'hipòtesis: l'especificitat del mètode comparatiu
3. L'especificitat del mètode comparatiu
4. L'estudi dels règims polítics de manera comparada

Mòdul didàctic 2

Què són la democràcia i la dictadura?. On i quan es troben?

Javier Astudillo Ruiz i Ana Sofía Cardenal

1. Tipus de règims no democràtics
2. Definicions de *democràcia*
3. Mesures de democràcia
4. La tercera onada: la democratització a final del segle xx

Mòdul didàctic 3

Per què?

Javier Astudillo Ruiz i Ana Sofía Cardenal

1. Les condicions econòmiques i institucionals de la durabilitat de les democràcies
2. La cultura política en la política comparada
3. Democràcia i redistribució
4. Les bases polítiques de la democràcia i l'estat de dret

Mòdul didàctic 4

Com?. Revolucions i transicions

Javier Astudillo Ruiz i Ana Sofía Cardenal

1. França, Rússia, la Xina: anàlisi estructural de les revolucions socials
2. Transicions a la democràcia

Mòdul didàctic 5

El futur: estem davant una involució democràtica?

Ana Sofía Cardenal

1. Què diuen les dades?
2. Democràcia i globalització
3. Democràcia i canvi tecnològic
4. Canvis en l'opinió pública

Bibliografía

Sartori, G.; Morlino, L. (eds.) (2000). *La Comparación en las Ciencias Sociales*. Madrid: Alianza Editorial.

Lijphart, A. (2000). *Modelos de Democracia: Formas de gobierno y resultados en treinta y seis países*. Barcelona: Ariel Ciencia Política.

Moore, B. (2000) [1966]. *Los Orígenes Sociales de la Dictadura y de la Democracia: El señor y el campesino en la formación del mundo moderno*. Barcelona: Ediciones Península.

Huntington, S. (1994). *La Tercera Ola: La democratización a finales del siglo XX*. Barcelona: Paidós.

Maravall, J.M. (1995). *Los Resultados de la Democracia: Un estudio del sur y el este de Europa*. Madrid: Alianza Editorial.